

Маркова О. О.,*orcid.org/0000-0001-9970-0944**кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри юридичних дисциплін
Сумської філії**Харківського національного університету внутрішніх справ*

АДМІНІСТРАТИВНА ПРОЦЕДУРА КОНТРОЛЮ (НАГЛЯДУ)

Анотація. Займаючись дослідженням адміністративної процедури, автор детально зупиниться на розгляді одного з найпоширеніших видів втручальної процедури – адміністративної процедури контролю (нагляду). Сучасні процеси демократизації публічних відносин та децентралізації державної влади в Україні, що спричиняють цілу низку кардинальних змін у системі відносин, які виникають між органами публічної адміністрації та приватними особами в Україні, вимагають посилення наукової уваги до питань аналізу змісту та особливостей адміністративної процедури контролю (нагляду). Особливість процедури контролю (нагляду) полягає в тому, що вона може набувати ознак як позитивної адміністративної процедури, так і юрисдикційної, залежно від характеру і наслідків порушення обов'язкових вимог підконтрольними суб'єктами. Динамічна сторона процедури контролю (нагляду) реалізується через контрольні або контрольсько-наглядові провадження, в яких суб'єкти контрольсько-наглядової діяльності реалізують контрольсько-наглядові повноваження. Ми розглядаємо процедуру контролю (нагляду) в межах єдиної моделі адміністративної процедури, оскільки варіант, який передбачає виключно галузеве регулювання цього виду адміністративної процедури, нівелює значення інституту адміністративної процедури. Для забезпечення уніфікованого застосування правил та положень загальної моделі адміністративної процедури автор пропонує в нормативній конструкції Законопроекту «Про адміністративну процедуру» передбачити окрему главу, яка буде присвячена особливостям адміністративних проваджень, які виникають з ініціативи адміністративного органу, використовуючи метод аналогії з адміністративною процедурою під час характеристики процедури контролю (нагляду). Таким чином, вирішиться питання універсального застосування положень не лише щодо контрольсько-наглядових проваджень, але й щодо інших проваджень, в яких ініціатором виступає адміністративний орган.

Ключові слова: адміністративна процедура, процедура контролю (нагляду), контрольсько-наглядові провадження.

У сучасних умовах адміністративно-процедурна форма реалізації повноважень органів виконавчої влади є найбільш пріоритетною і затребуваною суспільною реальністю в умовах реформування системи державного управління. Вона дає змогу встановити чітко окреслені рамки відносин між державою в особі органів виконавчої влади, місцевого самоврядування та фізичними, юридичними особами, які реалізують свої права і законні інтереси [1, с. 172]. У зв'язку з цим не можна не погодитися з думкою професора Ю.Н. Старілова про те, що виконавча влада, яка здійснює державне управління, повинна мати

процедурно-правове забезпечення [2, с. 27]. Особливе значення в подібному забезпеченні має адміністративно-процедурна регламентація контрольсько-наглядових відносин, які виникають між органами виконавчої влади та фізичними, юридичними особами і здійснюються в межах процедури, спрямованої на попередження, виявлення порушень обов'язкових вимог законодавства, а також шкоди, заподіяної внаслідок такого порушення. Тому як самостійний вид адміністративної процедури вчені (Ю.А. Тихомиров, Е.В. Талапіна [3, с. 10] і О.С. Беркутова [4, с. 4]) виділяють контрольсько-наглядову процедуру. За раніше наведеною класифікацією адміністративної процедури у питанні 3.1. вона належить до втручальних, оскільки виникає за ініціативи суб'єкта публічної адміністрації за наявності для цього правових підстав. Слід зауважити, що серед учених не склалося єдиного підходу як щодо назви, так і до змісту цього виду адміністративної процедури. У юридичній літературі можна зустріти різні назви та визначення цього виду процедури, такі як: *інспекційна процедура, контрольсько-наглядова процедура, адміністративна процедура державного контролю та нагляду, адміністративна процедура контрольсько-наглядової діяльності*. Наявний плюралізм пов'язаний із декількома причинами. По-перше, у науці до сих пір не сформувалася однозначна думка про взаємозв'язок (розмежування) понять «контроль» і «нагляд»: одні вчені вважають, що нагляд є різновидом контролю, інші взагалі розглядають їх як ідентичні. Остання позиція не може бути визнана цілком переконливою з логіко-методологічної позиції, оскільки про тотожність предметів у певному аспекті коректно вести мову лише за умови повного збігу їх ключових детермінант, а також логічних обсягів. По-друге, законодавство містить очевидні суперечності щодо визначення та використання понять «контроль» і «нагляд». Так, нормативно-правові акти передбачають екологічний, податковий, валютний, бюджетний, митний, ліцензійний контроль, але одночасно із цим – санітарно-епідеміологічний, банківський, страховий, промисловий, пожежний нагляд. Слід зауважити, що законодавець не проводить розмежування між цими поняттями, тим самим ототожнюючи їх. У КуАП законодавець говорить або про органи, що здійснюють нагляд, або про органи, що здійснюють функції контролю та нагляду, не ототожнюючи ці поняття. Подібних суперечностей у законодавстві можна знайти чимало. На наш погляд, неоднозначність співвіднесення категорій «контроль» і «нагляд» у науковому плані не є проблемою, проте в контексті законодавства – безумовно. Ми поділяємо думку вчених про те, що законодавцю слід нормативно закріпити значення цих понять на рівні спеціального Закону, «розмежувавши їх як окремі, самостійні функції органів державного

управління, відмінність яких полягає в спрямованості дії, а також в остаточному результаті». По-третє, ототожнення понять «контроль» та «інспектування». Розгляд контролю як родового поняття є доцільним і щодо інспектування, однак ототожнення є помилковим. Вони є дуже близькими, однак у жодному разі не тотожними поняттями, контроль виступає родовим (узагальнюючим) поняттям щодо решти, при цьому останні відіграють роль форми, методу, різновиду контролю.

Узагальнений аналіз вітчизняної адміністративно-правової наукової, навчальної, публіцистичної літератури дає змогу стверджувати, що з 90-х років і дотепер на підставі запозичення раніше сформульованих доктринальних положень намітилися два основні вектори в дослідженні контролю: перший – зосередження уваги на контролі як на способі забезпечення законності державної діяльності (насамперед управлінської, виконавчої, розпорядчої, адміністрування) з можливістю погляду на нього як на функцію такої діяльності (наприклад, праці Ю.П. Битяка, В.В. Зуй, В.М. Гаращука та ін. [5, с. 254–256], Ю.А. Ведернікова, В.К. Шкарупа [6, с. 141–143], В.Б. Авер'янова [7] тощо. Поряд із ним на початку ХХІ століття з'явився і другий погляд на контроль як на комплексне, багатогранне явище, можливість його розгляду як способу забезпечення законності, як принципу, форми, функції, виду діяльності. У практичній площині зміст понять «контроль та нагляд» реалізується через здійснення уповноваженими суб'єктами контрольно-наглядової діяльності, яку вчені розглядають з управлінської та з юридичної позиції. У першому разі йдеться про функцію управління, стадію управлінського циклу, реалізацію принципу «зворотного зв'язку» в управлінні. У другому – про засіб забезпечення законності в реалізації виконавчої влади своїх повноважень. Положення вітчизняної теорії держави визначають «контрольно-наглядову діяльність» як основну правову форму здійснення функцій держави її органами, що полягає у виконанні юридично значущих дій щодо спостереження (перевірки) за додержанням підконтрольними суб'єктами правових норм і припинення правопорушень відповідними організаційно-правовими засобами. У зарубіжній науковій літературі поняття «контрольно-наглядова діяльність» не використовується. Водночас комплекс заходів, які пов'язані із контролем і наглядом, описується терміном *regulation*. У межах регулювання створюється нормативно-правова база, яка впорядковує відносини економічних агентів. Регулювання дозволяє, забороняє або стимулює економічних агентів до тих чи інших дій. Держава змушена формувати певні механізми, що гарантують дотримання норм регулювання. У зарубіжній літературі ці механізми називаються інспектуванням (*inspection*) і правозастосуванням (*enforcement*). Термін «інспектування» збігається за змістом із терміном «перевірка», а правозастосування є важливою складовою частиною контролю та нагляду. Щоби продемонструвати взаємозв'язок досліджуваних понять, дисертант пропонує наочно проілюструвати їх (рис. 1).

Рис. 1. Взаємозв'язок досліджуваних понять

Регулювання є ширшим за змістом та обсягом поняттям, саме воно становить основу для контролю та нагляду. У правозастосуванні контроль і нагляд є складовими елементами процесу регулювання, які забезпечують його реалізацію. Проаналізувавши змістовну характеристику понять «контроль і нагляд», перейдемо до детального розгляду питання, пов'язаного з динамікою їх реалізації в межах процедури контролю (нагляду). Ця процедура зосереджує у собі певний рівень взаємодії між державою та її громадянами, відображає якість цієї взаємодії, що полягає в можливості реалізації приватними особами своїх прав і свобод. Рівень, ступінь регламентованості подібних відносин свідчить про стан забезпеченості та захищеності прав фізичних і юридичних осіб у державі, про регулюючу роль держави в оптимізації адміністративно-правових конструкцій взаємодії державних інститутів із різними громадськими інститутами. Слід визнати, що чинне законодавство у сфері контролю та нагляду за своєю природою є адміністративно-процедурним і здійснюється за правилами, закріпленими в різних законодавчих актах: у Законі України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», Податковому, Митному Кодексі, Законі України «Про ветеринарну медицину», «Про державний контроль за використанням та охороною земель», «Про державний ринковий контроль і нагляд нехарчової продукції», «Положенні про валютний контроль» тощо. Масив законодавчих актів у сфері контролю та нагляду є значним, оскільки контрольно-наглядова діяльність здійснюється в різних сферах. Однак відсутність системності у питанні правового регулювання процедури контролю (нагляду) перетворює законодавство на конгломерат безлічі актів, які розрізнені між собою. Якісна та уніфікована правова регламентація контрольних процедур має бути однією з гарантій, яка унеможливає використання контрольних повноважень для зведення особистих рахунків, задоволення корпоративних інтересів за допомогою посадових осіб і службовців контролюючих органів. На практиці ретельна регламентація процедур контролю має не менш істотне значення, ніж будь-які інші управлінські процедури, хоча вони і потребують більшої оперативності, визначення доцільності проведення контролю та свободи вибору керівників. Контролюючу сторону зазначені процедури дисциплінують, підвищують організованість і дієвість її роботи. Сторону, яку контролюють, правове забезпечення цих процедур позбавляє від свавілля контролюючих, до того ж дозволяє уникнути дестабілізуючого фактора контролю в їхній поточній роботі, оскільки вона вже морально готова до процедур, урегульованість яких за допомогою норм права дає змогу уникнути непередбачуваних дій контролюючих, які можливі за відсутності відповідних правових норм.

З огляду на відсутність єдиного загального Закону «Про державний контроль в Україні», який би забезпечив нормативне закріплення загального порядку та принципів контрольно-та наглядової діяльності, а також основоположних понять та термінів, повноваження контрольних та наглядових органів, включаючи правові заходи впливу, які застосовуються до об'єктів державного контролю та нагляду, дисертант пропонує розглядати процедуру контролю (нагляду) з позиції можливості та доцільності застосування до неї правил загальної адміністративної процедури. Це пов'язано з тим, що цей вид адміністративної процедури виникає здебільшого з ініціативи адміністративного органу, який реалізує надані йому повно-

важення, в тому числі і контрольні, для виконання покладених на нього функцій та завдань, визначених законодавством. У Законопроекті «Про адміністративну процедуру» повинна бути сформована узагальнена модель процедури, яку можна застосовувати для всіх видів, зокрема принципи, структура. Автор розглядає процедуру контролю (нагляду) в рамках єдиної моделі адміністративної процедури, оскільки варіант, який передбачає виключно галузеве регулювання цього виду адміністративної процедури, нівелює значення інституту адміністративної процедури. Тому уніфікована правова регламентація найбільш поширених видів адміністративних процедур у Законі про адміністративну процедуру є єдиним розумним рішенням, щоб забезпечити ефективну реалізацію суб'єктами публічної адміністрації своїх повноважень. Такий підхід не виключає, а, навпаки, передбачає існування спеціальних (регулювання) норм про особливості контрольно-наглядової процедури в окремих сферах державного управління, якщо вони не суперечать принципам і доповнюють загальні норми про адміністративну процедуру. Закон про адміністративну процедуру має встановити єдиний нормативно-процедурний стандарт для всіх видів процедур, створюючи режим правової визначеності та умови для безперешкодної реалізації приватними особами своїх прав і охоронюваних законом інтересів у різних сферах життєдіяльності суспільства. Для того щоб забезпечити уніфіковане застосування правил та положень загальної моделі адміністративної процедури, автор пропонує в нормативній конструкції Законопроекту передбачити окрему главу «адміністративні провадження, які виникають з ініціативи адміністративного органу», використовуючи метод аналогії з адміністративною процедурою під час характеристики процедури контролю (нагляду).

Автор, використовуючи метод аналогії у визначенні адміністративної процедури, пропонує під процедурою контролю (нагляду) розуміти *порядок здійснення (спеціальним) суб'єктом публічної адміністрації дій і прийняття процедурних рішень посадовими особами публічної адміністрації зі встановлення відповідності діяльності суб'єктів щодо підконтрольного об'єкта обов'язковим вимогам і в разі необхідності – застосування адміністративно-попереджувальних та примусових заходів превентивного, притиняючо-відновного або карального характеру.*

Динамічна сторона процедури контролю (нагляду) реалізується через контрольні провадження. Беручи за основу загальні положення проектного законодавства про адміністративну процедуру та чинне спеціальне законодавство у сфері контролю та нагляду, виділяємо *загальні та спеціальні підстави* ініціювання контрольно-наглядового провадження. До загальних можемо віднести: **звернення** фізичних та юридичних осіб, державних органів і органів місцевого самоврядування про факти порушення законодавства, а **також за власною ініціативою органу** (ex-exicio) у порядку здійснення контрольних і наглядових повноважень із метою виявлення та припинення можливих правопорушень. *Спеціальні підстави залежать від сфери контрольно-наглядової діяльності, правового регулювання, об'єкта контролю та адміністративно-правового статусу суб'єкта, який реалізує контрольні повноваження стосовно підконтрольних суб'єктів.* Спеціальні підстави закріплюються в законах, які регламентують конкретну сферу, а загальні підстави повинні бути закріплені в Законі України «Про адміні-

стративну процедуру». Аналіз законів на предмет закріплення спеціальних підстав порушення адміністративної контрольно-наглядової процедури не входить до завдань нашого дослідження, тому обмежимося загальним законодавчим оглядом.

Ми пропонуємо в нормативній конструкції Законопроекту «Про адміністративну процедуру» сформулювати та закріпити на рівні окремої глави загальні положення проваджень, які виникають за ініціативою адміністративного органу. Таким чином вирішиться питання універсального застосування положень не лише щодо контрольно-наглядових проваджень, але й щодо інших проваджень, в яких ініціатором виступає адміністративний орган. *Підставою для відкриття адміністративного провадження за ініціативи адміністративного органу є:* 1) виконання адміністративним органом його функцій і повноважень відповідно до закону; 2) порушення прав і законних інтересів фізичних та/або юридичних осіб чи публічних інтересів, виявлене адміністративним органом.

Процедура контролю (нагляду) як вид адміністративної процедури має свою внутрішню будову – структуру. У сучасній теорії адміністративного права існують різні погляди щодо виділення основних складових елементів процедури контролю. Так, досить поширеним є підхід, згідно з яким виділяють три основні стадії процедури контролю: **1)** передконтрольну стадію (планування та прогнозування контрольної діяльності, визначення об'єкта і виду контролю, встановлення меж і засобів контрольних дій тощо); **2)** контрольну стадію (рішення про проведення контрольного заходу, проведення контрольних дій); **3)** завершальну стадію (підсумкова аналітична робота; узагальнення виконання контрольного завдання, прийняття рішення за результатами контролю у формах рекомендації, висновків, приписів) [8, с. 483]. Аналізуючи різні позиції вчених щодо виділення стадій в адміністративній контрольно-наглядовій процедурі (К.В. Давидова, А.Н. Жеребцова, О.С. Беркутової, А.І. Стахова тощо), ми дійшли висновку, що, незважаючи на специфіку цієї процедури, стадії повинні відповідати загальній концепції адміністративної процедури. Беручи за основу виділені та сформульовані доктриною стадії загальної адміністративної процедури, такі як *відкриття адміністративного провадження; розгляд та вирішення адміністративної справи; прийняття рішення; оскарження рішення; виконання рішення* (при цьому слід зазначити, що залежно від виду досліджуваного адміністративного провадження та чи інша наведена стадія може не виділятися; це, зокрема, стосується контрольних і наглядових проваджень), пропонуємо у *структурі процедури контролю (нагляду) виділити такі стадії, які змінюють одна одну.* Залежно від характеру та наслідків контрольно-наглядова процедура може набувати ознак як позитивного адміністративного провадження, так і адміністративно-юрисдикційного, внаслідок чого і стадії можуть називатися по-різному. Розглядаючи структуру адміністративної процедури, автор буде використовувати метод аналогії зі структурою адміністративної процедури, однак враховуючи особливість та загальну специфіку контрольно-наглядової процедури. *1. Порушення контрольно-наглядової процедури шляхом відкриття провадження.*

Адміністративне провадження за ініціативою адміністративного органу вважається відкритим з моменту прийняття відповідного процедурного рішення. Форма процедурного рішення визначається нормативно-правовим актом, який регламентує адміністративні провадження певного виду.

У цьому разі це наказ рішення або розпорядження залежно від сфери контролю. Будь-яка стадія адміністративної процедури, в тому числі й контрольно-наглядова, складається із сукупності взаємопов'язаних процедурних дій, які об'єднуються в етапи: 1.1) планування контрольної діяльності (визначення цілей, завдань перевірки, складання плану перевірки, вибір форм і методів перевірки, визначення питань, з яких повинен здійснюватися контроль; 1.2) підготовка до проведення контрольних заходів шляхом прийняття рішення про проведення перевірки. На стадії порушення процедури органами публічної адміністрації проводиться сімдесят відсотків підготовчої роботи, яка передбачає здійснення низки адміністративно-розпорядчих дій уповноваженого органу державного контролю (нагляду) та його посадових осіб, що здійснюються відповідно до вимог спеціального законодавства, наприклад, складання щорічних планів контрольно-наглядових перевірок, а також підготовка до безпосереднього проведення контрольно-наглядової перевірки юридичної особи або фізичної особи. Узагальнюючи, цю стадію можна назвати організаційною. 2. *Проведення перевірки.* Перевірка може проводитися тільки посадовою особою контрольно-наглядового органу, яка зазначена в розпорядженні або наказі керівника, заступника керівника цього органу. Стадія проведення перевірок із контролю та нагляду передбачає низку дій і рішень контрольно-наглядового органу і його посадових осіб, що здійснюються відповідно до спеціальних законів залежно від сфери контролю. На цій стадії відбувається активна реалізація контрольних повноважень, закріплених у відповідних нормативних актах, органами, які здійснюють перевірку. Цю стадію вчені ще називають *інформаційною*, оскільки у процесі цієї стадії одержується інформація про підконтрольний об'єкт за допомогою різноманітних методів: спостереження, обліку, моніторингу. 3. *Розгляд та вирішення справи провадиться за допомогою здійснення аналізу та оцінювання отриманої інформації на відповідність вимогам і нормам, встановленим у нормативно-правових актах.* Цю стадію вчені називають аналітичною, що полягає в обробці первинної інформації, детальній перевірці та аналізі всіх фактів, що розглядаються в їх сукупності, у причинному зв'язку; тим самим створюється база для формування висновку стосовно підконтрольного об'єкта [9]. 4. *Прийняття рішення.* Після закінчення розгляду справи керівником або іншою уповноваженою посадовою особою органу виконавчої влади можуть бути прийняті такі види рішень: а) про затвердження результатів перевірки, яка не виявила ніяких порушень чинного законодавства з боку особи, що перевіряється; б) про необхідність усунути порушення; в) про призначення додаткової (повторної) перевірки у зв'язку з неповнотою первинної перевірки або у зв'язку з допущеними в процесі її проведення порушеннями адміністративно-процедурних норм із боку перевіряючих посадових осіб; г) про передавання матеріалів перевірки іншим компетентним органам виконавчої влади, які мають право відповідно до чинного законодавства прийняти рішення про реалізацію цих матеріалів і застосувати необхідні заходи реагування. Результати проведеної перевірки відображаються в процесуальному підсумковому документі, найменування, форма і порядок складання якого повинні визначатися адміністративно-процесуальними нормами, що регулюють відповідний вид контрольно-наглядових процедур. 5. *Оскарження результатів перевірки, які об'єктивізовані в конкретному рішенні, може*

здійснюватися відповідно як до положень законопроекту «Про адміністративну процедуру», так і до спеціального регулювання, наприклад, суб'єкт господарювання має право звернутися до відповідного центрального органу виконавчої влади або до суду щодо оскарження рішень органів державного нагляду (контролю). У разі надходження такого звернення суб'єкта господарювання відповідний центральний орган виконавчої влади зобов'язаний розглянути його в установленому законом порядку. 6. *Виконання рішення.* Рішення виконується залежно від його змісту підконтрольною особою, щодо якої її винесено, але під контролем наглядового органу або самим наглядовим органом. Так, наприклад, виконання припису органу державного пожежного нагляду про усунення виявлених порушень правил пожежної безпеки здійснюється підконтрольною особою шляхом вчинення конкретних дій, закріплених у приписі, що забезпечують відновлення належного протипожежного стану. При цьому орган державного пожежного нагляду здійснює вторинний контроль за виконанням піднаглядною особою виданого їй припису.

Отже, внутрішня структура процедури контролю (нагляду) є аналогічною структурі загальної адміністративної процедури, однак залежно від характеру та наслідків процедура контролю, яка може набувати ознак як позитивного адміністративного провадження, так і адміністративно-юрисдикційного, і стадії можуть називатися по-різному. Беручи за основу структуру адміністративної процедури, виділимо основні стадії контрольно-наглядового провадження: відкриття провадження, розгляд та вирішення справи, прийняття рішення. Додатковими стадіями може бути стадія оскарження (перегляду) прийнятого рішення. З огляду на відсутність єдиного загального Закону «Про державний контроль в Україні», автор пропонує в нормативній конструкції законопроекту «Про адміністративну процедуру» сформулювати та закріпити на рівні окремої глави (*Адміністративне провадження за ініціативою адміністративного органу*) загальні положення щодо проваджень за ініціативою адміністративного органу. Таким чином вирішиться питання універсального застосування положень законопроекту не лише щодо контрольно-наглядових проваджень, але й щодо інших проваджень, в яких ініціатором виступає адміністративний орган.

Література:

1. Попов Л.Л. Ключевые проблемы административного процесса. *Вестник ВГУ. Серия: Право.* 2016. № 4 (27). С. 172.
2. Стариков Ю.Н. Российский закон об административных процедурах должен стать неотъемлемой частью современного административного законодательства. *Вестник Воронеж. гос. ун-та. Серия: Право.* 2015. № 3 (22). С. 27.
3. Тихомиров Ю.А., Талапина Э.В. Административные процедуры и право. *Журнал российского права.* 2002. № 4. С. 3–13.
4. Беркутова О.С. Административно-процедурные производства в сфере исполнительной власти: Автореф. дис. ... канд. юрид. наук. М., 2005. С. 4.
5. Административное право : підручник / Ю.П. Битяк (кер. авт. кол.), В.М. Гарашук В.В. Богуцький та ін.; за заг. ред. Ю.П. Битяка, В.М. Гарашука, В.В. Зуй. Х.: Право 2010. 624 с.
6. Ведерников Ю.А. Административное право Украины: навч. посібн. / Ю.А. Ведерников, В.К. Шкарупа. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. 336 с.
7. Административное право Украины. Академичний курс: підручн.: у 2 т. Т. 1 Загальна частина / ред. кол. В.Б. Авер'янов (голова). – К.: Юридична думка, 2004. 584 с.

8. Виконавча влада і адміністративне право / за ред. В.Б. Авер'янова. – Київ : Ін Юре, 2002. 668 с.
9. Курс адміністративного права України: підручник / за ред. О.В. Кузьменко. 3-тє вид., допов. Київ: Юрінком Інтер, 2018. 904 с.
10. Стахов, А.И. Административное контрольно-надзорное производство [Электронный ресурс] : учебное пособие / Федеральное государственное бюджетное образовательное учреждение высшего образования «Российский государственный университет правосудия», А.И. Стахов. М.: Российский государственный университет правосудия, 2016. 104 с.

Markova O. Administrative control (supervision) procedure

Summary. While studying the administrative procedure, the author will dwell in detail on one of the most common types of interfering procedure – the administrative procedure of control (supervision). Modern processes of democratization of public relations and decentralization of state power in Ukraine, which cause a number of radical changes in the system of relations between public administration and private individuals in Ukraine, now require increased scientific attention to analysis of the content and features of administrative control procedure. The peculiarity of the control (supervision) procedure is that it can take the form of both a positive administrative

procedure and a jurisdictional one, depending on the nature and consequences of the violation of mandatory requirements by the controlled entities. The dynamic side of the control (supervision) procedure is realized through control or control-supervisory proceedings in which the subjects of control-supervisory activity exercise control-supervisory powers. We consider the procedure of control (supervision) within the framework of a single model of administrative procedure, as the option that provides exclusively sectoral regulation of this type of administrative procedure undermines the importance of the institution of administrative procedure. To ensure uniform application of the rules and provisions of the general model of administrative procedure, the author proposes in the normative structure of the Draft Law “Administrative Procedure” to provide a separate chapter on the specifics of administrative proceedings initiated by the administrative body, using the method of analogy with administrative procedure control (supervision).

Thus, the issue of universal application of the provisions will be resolved not only in relation to control and supervisory proceedings, but also to other proceedings in which the administrative body is the initiator.

Key words: administrative procedure, control (supervision) procedure, control and supervision proceedings.